

Jørgen Jørgensen (Lejre): Dette Lovforslag giver Udtryk for, at man i Amdsraadene ganske som ved andre valgte Institutioner, Sogneraad og Rigsdag, faar en Repræsentation, der i højere Grad giver Udtryk for Befolkningens Anskuelse end den nuværende Valgmaade. Alle maa erkende, at den nuværende Valgmaade til Amdsraadene giver sig Udslag, som ikke kan siges altid at være Udtryk for, hvad Befolkningen ønsker. Jeg tror derfor, at Tiden nu er inde til, at vi faar direkte Valg til Amdsraadene. De Betæneligheder, der er rejst af det ærede Medlem Hr. Krag overfor direkte Valg, at de i højere Grad skulde blive politisk prægede, end Sammensætningen af de nuværende Amdsraad medfører, tror jeg ikke har megen Bund i Virkeligheden. De nuværende Amdsraad vælges i al Almindelighed efter politiske Linier, og jeg tror, at der ikke i saa Henseende vil ske nogen Forandring, fordi vi gaar til direkte Valg. Men vi opnaar det, som er Hensigten, at de forskellige Anskuelse i Befolkningen faar Mulighed for at blive repræsenteret.

Til de Bemærkninger, der er fremsat med Hensyn til Amdsraadenes Formænd, vil jeg gerne sige, at jeg principielt mener, at det er rigtigt, at et folkevalgt Raad selv vælger sin Formand. Det har man gennemført overfor de andre folkevalgte Raad, vi har, og det maa ogsaa være det principielt rigtige, at man ikke lader en Embedsmands Stemme være afgørende i et Raad, hvor Folkets Repræsentanter sidder. Men jeg ønsker at tilføje, at efter mit Kendskab til Amtmændene Landet over har de i høj Grad forstaaet at være i Overensstemmelse med de Synspunkter, der er raadende i Befolkningen. De har udøvet deres Indflydelse med megen Hensynsfuldhed, og de har været Amdsraadene til megen Nytte. Dette Forslag skal efter min Mening ikke tages som Udtryk for, at Amtmændene i al Almindelighed ikke har varetaget deres Stilling paa forsvarlig Maade, men det giver kun Udtryk for dette, at naar man ønsker Befolkningens Sager lagt i Befolkningens egen Haand, faar man det kun i sin fulde Udstrækning, naar man lader Folkets Repræsentanter være afgørende for, hvad der skal ske i dette Raad. Jeg mener da ogsaa, at naar Amtmanden efter Lovforslaget bliver Formand i Amdsraadet og leder Forhandlingerne, vil han med den Indsigt, som vore Amtmænd har i alle Sager, der drøftes, altid have Mulighed for at gøre sin Indflydelse gældende i saglige Spørgsmaal.

At Valgene til Amdsraadene skal afholdes sammen med Sogneraadsvalgene, maa dog være det mest praktiske. At afholde et særligt Valg til Amdsraadet paa samme Tid, som man afholder Valg til Sogneraadet, forekommer mig ikke at være hverken økonomisk eller praktisk; jeg tror derfor, den rimeligste Ordning maa være, at Valgene finder Sted paa samme Dag.

Bestemmelsen om, at man ved Amdsraadsvalg kan stemme personligt paa samme Maade som ved Sogneraadvalg, er jeg ogsaa meget veltilfreds med, og jeg tror, at den Bestemmelse i Forslaget, der siger, at ingen kan opnaa Valg paa personlige Stemmer, medmindre han har opnaaet Fordelingstallet, giver den Sikkerhed, som der bør være, for, at ikke rent lokale Hensyn bliver afgørende for, hvem der bliver indvalgt i Amdsraadet. Ved at man kræver denne særlige Majoritet, at den paagældende skal have opnaaet Fordelingstallet, for at de personlige Stemmer skal kunne give sig Udtryk, vil man efter min Mening kunne opnaa den afgjorte Fordel, der ligger i at kunne stemme personligt, og dog undgaa de Skavanker, der kunde tænkes at følge deraf, at Valget omfatter et saa stort Omraade, som Tilfældet er. Ligeledes er jeg tilfreds med, at man ved Amdsraadsvalg paa samme Maade som ved Sogneraadvalg kan indgaa Listeforbund mellem de Partier, der ønsker det.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Muligheden for ved Valg at kunne stemme uden personligt at give Møde haaber jeg, at Partierne fremdeles vil kunne enes om, hvad Valglovskommissionen i saa Henseende var enig om. Det kan ikke bestrides, at Forholdene stiller sig saaledes for mange Medborgere, at de er ude af Stand til at give Møde den Dag, da Valget finder Sted, det Valg, der har afgørende Betydning ogsaa for de Interesser, som de ønsker skal varetages i den paagældende Forsamling.

Dette gælder naturligvis i særlig Grad de to Kategorier: Søfolk, der ofte er forhindret i at være til Stede den Dag, da Valget foregaar, og saa Tjenestemænd og andre, der ved deres Arbejde er forhindret i at opfylde deres Borgerpligt ved den paagældende Lejlighed. Men jeg kan heller ikke se, at der vilde ske nogen Skade, tværtimod vilde det efter min Mening være et rimeligt Hensyn overfor de Mennesker, der paa Grund af Sygdom ikke kan møde op paa Valgdagen, at de alligevel faar Lejlighed til at afgive deres Stemme. Jeg tror, man overvurderer de mulige uheldige